

JUSTIITSMINISTEERIUM

Rahandusministeerium
info@fin.ee
Suur-Ameerika 1
15006, Tallinn

Meie 05.07.2016 nr 4-1/5238

Riigi osaluse valitsemise aruanne 2015. a

Vabariigi Valitsuse 08.04.2010. a määruse nr 46 „Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid“ (edaspidi *määrus*) alusel esitame Justiitsministeeriumi osaluse valitsemise aruande.

1. Osaluste valitsemise üldaruanne

1.1. Ministeeriumi valitsetavad osalused

Äriühingu nimi	Aktsiate arv	Nimiväärtus aktsia kohta	Osalus, %
AS Eesti Vanglatööstus	46 669 tk	10 €	100%

1.2. Muudatused valitsetavates osalustes

Andmed valitsetavates osalustes toimunud muudatustest vastavalt määruse § 3 lg 1 p-dele 1-6	
1. Äriühingute osaluste suuruse muutused	Aruandeaastal ei toimunud muudatusi äriühingu osaluse suuruses.
2. Äriühingute asutamised või osaluste omandamised	Aruandeaastal ei asutatud ega omandatud osalusi muudes äriühingutes.
3. Äriühingute toimunud või toimuvad ühinemised, jagunemised või ümberkorraldamised	Aruandeperioodil ei toimunud ühinemisi, jagunemisi ega ümberkujundamisi.
4. Toimunud, nurjunud ja kestvad riigi osaluste võõrandamised	Aruandeperioodil ei toimunud nurjunuid ja kestvaid riigi osaluste võõrandamisi.
5. Äriühingute lõpetamised	Aruandeperioodil ei toimunud äriühingute lõpetamisi.
6. Muud olulised asjaolud või sündmused õige ja õiglase ülevaate saamiseks osaluste valitsemisest	Aruandeperioodil muid olulisi asjaolusid või sündmusi ei esinenud.

2. ÄRIÜHINGU ARUANNE

2.1. AS EESTI VANGLATÖÖSTUS

2.1.1. AS Eesti Vanglatööstus tegevusala

AS Eesti Vanglatööstus tegevusala on kinnipeetavate tööhõive tagamine lähtuvalt vangistusseaduse §-st 38.

2.1.2. Osaluse valitsemise eesmärgid ja osaluse säilitamise vajalikkuse põhjendused

Vangistusseaduse § 38 sätestab riigi kohustuse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks võimalused. Kinnipeetavate tööga hõivamine on Justiitsministeeriumi arengukavas korduvkuritegevuse vähendamise meetme üks tegevusindikaator, milleks on arengukavas seatud vanglates oskustööga hõivatud isikute osas arvuline eesmärk.

Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööharjumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepanemise riski. Vanglas töötamine on õppetöö ja sotsiaalprogrammide kõrval üks sotsiaaltöö vorme. Vanglad hõivavad kinnipeetavaid vangla toimimist toetavatel majandustöödel. Kinnipeetavate hõivamine tootmistöödel on vanglates korraldatud läbi ASi Eesti Vanglatööstus, mis on asutatud eesmärgiga tagada kinnipeetavatele oskustöö nõuetele vastav tööhõive vanglates. Sealjuures lähtutakse iga vangla puhul taristu võimalustest luua oskustöö pakkumiseks vajalikud tingimused.

Vanglas on oluliselt piiratud oskustööhõivet tagava äriühingu võimalused valida heade kutseoskustega distsiplineeritud tööjõudu ja mõjutada töösuhte kestvust, mistõttu pole kinnipeetavate tööhõive sageli majanduslikult tulemuslik. Riigi osalusega äriühingu kaudu tööhõive korraldamine annab riigile võimaluse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks kaasaegne töökeskkond, mis toimib vanglas kehtivate piirangute tingimustes võimalikult sarnaselt vanglavälise ettevõtluse töökorraldusega, seejuures siiski toetades avalikust huvist lähtuvate eesmärkide seadmist kinnipeetavate tööhõives.

2.1.3. Seisukoht osaluse säilitamise kohta

Riigi osalus AS-s Eesti Vanglatööstus tuleb säilitada seoses riigivara valitseja poolt äriühingule eesmärgiks seatud avalikust huvist lähtuva funktsiooni täitmisega, kuigi selle täitmine ei ole sageli majanduslikult tulemuslik.

2.1.4. Üldine hinnang majandustegevusele

Justiitsministeerium hindab äriühingu tegevuse olukorra heaks lähtudes järgnevalt:

- aastatel 2008–2015 ei ole AS Eesti Vanglatööstus tegevust talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmisega seoses täiendavalt finantseeritud riigieelarvest (2006. ja 2007. aastal eraldati Justiitsministeeriumi eelarvest sihtotstarbelisi eraldisi kinnipeetavate tööhõive korraldamiseks 191 tuhat eurot aastas);
- ettevõtte on pärast 2012. aastal vanglates toimunud muudatusi (Harku ja Murru vangla Murru territooriumi sulgemine, ümberkorraldused avavangla kinnipeetavate tööhõives) korraldanud edukalt ümber tootmistegevuse;
- ettevõtte juhtkond teeb koostööd Justiitsministeeriumi ja vanglatega, et tagada oskustööle kvalifitseeruvate kinnipeetavate sujuv suunamine ja ettevõttes tööle rakendamine;
- AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet selliselt, et samaaegselt oleks tagatud ühtlasi avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine. Kuna AS Eesti Vanglatööstus tegevuse

eesmärk ei ole kasumi saamine, kaalub Justiitsministeerium AS Eesti Vanglatööstus õigusliku vormi muutmist sihtasutuseks.

2.1.5. Majandustegevuse analüüs

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga korraldada kinnipeetavate võimalikult suurt tööhõivet tänapäevases töökeskkonnas.

Ettevõtte tegutses aruandeperioodil kolmes vanglas: Viru vanglas, Tartu vanglas ning Harku ja Murru vanglas. Harkus asus ettevõtte õmblustsehh, keskladu ja pakkimis- jm teenuste tsehh. Tellimustöödena tehakse lihtsamaid õmblustöid ning pakendamis- ja komplekteerimistöid. Alates 31.05.2016 (Harku ja Murru vangla ning Tallinna vangla liitmisest) jätkab ettevõtte samade hõivetegevustega Tallinna vangla territooriumil. Tartu vanglas asub metallitsehh, kus teostatakse tellimustöödena erinevaid metallitöid ja osutatakse pulbervärviteenust. Viru vanglas tegutseb metallitsehh, kus toodetakse töomahukaid metallkonstruktsioone ja Stovemani kaubamärgi all müüdavaid metalltooteid, pesupesemise täisteenust pakkuv pesumaja ning komplekteerimis- ja puidutsehh. Ettevõttes oli 2015. aastal tööl keskmiselt 27 inimest.

Vangistusseaduse alusel töötas aruandeperioodil ettevõttes kuus keskmiselt 150 kinnipeetavat (2014. aastal 155 kinnipeetavat). Eesmärk oli hõivata keskmiselt 225 kinnipeetavat. Tegelik aruandeperioodil hõivatud kinnipeetavate arv on olnud 2014-2015. aastal kinnipeetavate arvu vähenemisega seoses eesmärgist madalam, mistõttu Justiitsministeerium analüüsib järgnevateks perioodideks seatavat oskustööga hõivatud kinnipeetavate arvulist eesmärki.

Ettevõtte tootmistegevuse põhirõhk oli suunatud omatoodangu arendamisele ja klientuuri laiendamisele väljaspool Eestit. AS Eesti Vanglatööstus toodetavatel Stoveman saunaahjudele on omistatud standardile EN 15821:2010 (jõustunud Eestis alates 01.07.2012) vastavad CE sertifikaadid, testid teostati Soomes Jyväskylä.

Ettevõtte saavutas aruandeperioodil müügituluks 2 050 tuhat eurot, mis on väiksem kui 2015. aastaks seatud müügitulu eesmärk 2 216 tuhat eurot. Võrreldes 2014. aastaga on aruandeperioodil ettevõtte müügitulu suurenenud 0,76% (15,5 tuhande euro võrra). 2016. aastal on planeeritud müügitulu 2 060 tuhat eurot.

Müüdnud toodangu kulu vähenes aruandeperioodil 87,8 tuhande euro võrra (4,8% eelneva perioodiga võrreldes) ning brutokasum suurenes aruandeperioodil 103 tuhande euro võrra. Käibe brutorentaabil on 2014. aastaga võrreldes tõusnud (2014: 10,07%; 2015: 15,93%). Turustus- ja üldhalduskulud vähenesid kokku 5,9%, sealhulgas ettevõtte turustuskulud kahanesid eelneva aastaga sarnases tempos ehk ligikaudu 8,8%. Üldhalduskulud kahanesid 4,6% võrra. Ettevõtte aruandeperioodi kasumiks kujunes 77,6 tuhat eurot.

Ettevõtte maksevõime on püsinud aruandeperioodil väga hea. Ettevõtte on võimeline katma kõik oma lühiajalised kohustused ilma suuremate probleemideta. Lühiajaliste kohustuste kattekordaja 2015. ja 2014. aastal oli vastavalt 3,56 ja 3,34.

Võõr- ja omakapitali suhe on ASil Eesti Vanglatööstus 2015. aasta lõpu seisuga 0,35. Võrreldes 2014. aastaga on võõrkapitali osakaal püsinud samal tasemel.

2.1.5.1. Seisukoht optimaalse kapitalstruktuuri osas

Ettevõtte omakapitali osakaal bilansimahust on püsinud aastatel 2007–2014 vahemikus 73,8%–84,0% (2015: 73,9%). Võttes arvesse AS Eesti Vanglatööstus erinevaid tegevusalasid ja avalikest huvidest lähtuvat tegevuseesmärki arendada kinnipeetavate isikute töösusi, on Justiitsministeeriumi hinnangul ettevõtte optimaalne omakapitali osakaal 75–80%.

Rahandusministeeriumi on riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute 2014. aasta koondaruandes hinnanud, et AS Eesti Vanglatööstus optimaalne omakapitali tase on lähtuvalt 2014. aasta lõpu tulemustest vahemikus 70-75%.

2.1.5.2. Seisukoht omakapitali hinna osas

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga tagada kinnipeetavate oskustöö nõuetele vastav tööhõive. Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööharjumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepaneku riski, kuid ei ole sageli majanduslikult tulemuslik.

Justiitsministeerium hindab, et AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet selliselt, et oleks tagatud ühtlasi avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine. Aastatel 2008–2015 ei ole ettevõtte tegevust ja talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmist riigieelarvest täiendavalt finantseeritud (2006. ja 2007. aastal eraldati Justiitsministeeriumi eelarvest sihtotstarbelisi eraldisi kinnipeetavate tööhõive korraldamiseks 191 tuhat eurot aastas).

Rahandusministeerium on hinnanud AS Eesti Vanglatööstus oodatavaks omakapitali hinnaks 2015. aastal 10,3% ning 2016. aastal 10,9%. Äriühingu omakapitali hinna arvestamise meetodika ei võimalda oodatava omakapitali hinna määramisel erisusi avalikust huvist lähtuvaid ülesandeid täitvatele ettevõtetele.

Justiitsministeeriumi hinnangul ei ole äriühingul võimalik Rahandusministeeriumi poolt määratletud omakapitali oodatavat hinda lähiaastatel saavutada, piiramata seejuures oluliselt ettevõtte suutlikkust läbi viia taasühiskonnastamist toetavaid tegevusi kinnipeetavatele tööhõive tagamise kaudu.

2.1.6. Investeeringute kava

Aruandeperioodil soetati materiaalsel põhivara (masinaid ja seadmeid) 14,4 tuhande euro väärtuses. Immateriaalsel põhivara ei soetatud. 2015.-2019. aasta investeeringute kava kohaselt planeeris ettevõtte teha 2015. aastal 150 tuhande euro suuruse investeeringu seadmetesse ning alates 2016. aastast hoida investeeringute taseme aastas keskmiselt 15 tuhande euro juures. 2015. aasta planeeritud investeering valmis 2016. aasta jaanuarikuus ja kajastub 2016 majandusaasta aruandes. Investeeringud ettevõtte põhivarasse on vajalikud jätkusuutliku tootmistegevuse tagamiseks.

2.1.7. Dividendiprognosis

AS Eesti Vanglatööstuse eesmärgiks on taasühiskonnastamist toetavate tegevuste läbiviimine kinnipeetavatele tööhõive tagamise kaudu. Seega ei ole tegemist olemuselt ettevõttega, kellele saab seada või oleks seatud pideva kasumi teenimise ülesanne. Tekkiv võimalik kahjum planeeritakse katta varasemate aastate jaotamata kasumiga (eelmistel perioodidel jaotamata kasum pärast 2015. a kasumi jaotust on 123 tuhat eurot). Arvestades äriühingule seatud eesmärgi ei saa kavandada dividendide maksmist.

2.1.8. Läbiviidud auditid ja erikontrollid

Aruandeperioodil ei ole osaluse valitseja ettevõttes auditeid ja erikontrolle läbi viinud.

2.2. Hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne

Hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne on lisatud ettevõtte majandusaasta aruande juurde.

2.3. Toetused ja annetused

Ettevõtte ei tee annetusi ja ei maksa toetusi.

3. Lisad

3.1. Finantseesmärkide tabel

AS Eesti Vanglatööstus finantseesmärkide tabel MS Excel ja pdf-formaadis.

3.2. Kinnitatud majandusaasta aruanded

AS Eesti Vanglatööstus 2015. a majandusaasta aruanne, mis on auditeeritud vandeaudiitori Madis Valk poolt ja kinnitatud ainuaktsionäri 25.04.2016 otsusega ja millele on lisatud hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne.

3.3. Nõukogu aruanded

AS Eesti Vanglatööstus nõukogu arvamus 2015. majandusaasta aruande juurde.

3.4. Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud

AS Eesti Vanglatööstus Nõukogu ja juhatuse palgaandmed 2015. Ettevõtte nõukogu koosneb viiest liikmest ja ettevõtte juhatus koosneb ühest liikmest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Norman Aas
Kantsler

Britt-Marena Tiikmaa 620 8268
Britt-Marena.Tiikmaa@just.ee